

EKSPERCKIE BIURO ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM PRACY

ul. Sandomierska 40
27 – 400 Ostrowiec Św.
Tel: (041) 248 00 07, Fax: (041) 265 44 50,
kom. 0608 208 286; 0664 490 505
e-mail: biuro@ebzbp.com
www.ebzbp.com

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK - AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013

Zleceniodawca:

Urząd Gminy w Zagnańsku
ul. Spacerowa 8
26 – 050 Zagnańsk

Opracował: Specjalista ds. Ochrony Środowiska Ewa Nakoneczna		Sprawdził: Kierownik Sekcji BHP, Ochrony Środowiska i Ppoż. Elżbieta Wasilewska		Zatwierdził: Dyrektor Paweł Lisowski	
Data:	Podpis:	Data:	Podpis:	Data:	Podpis:
26.06.2009		26.06.2009		26.06.2009	

Zagnańsk, czerwiec 2009r.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013**

Spis Treści:	Str.:
1. Wstęp.....	3
2. Informacje o podstawie prawnej, zawartości programu ochrony środowiska oraz powiązaniach z innymi dokumentami	4
3. Strategia działań.....	5
3.1. Strategia działań w zakresie zagadnień o charakterze systemowym	5
3.2. Strategia działań w zakresie dziedzictwa przyrodniczego.....	8
3.3. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii.....	10
3.4. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.....	12
3.5. Ochrona klimatu.....	16
4. Informacja o metodach wykorzystywanych przy sporządzaniu prognozy.....	16
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	17
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	18
7. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji Planu.....	18
8. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem.....	20
9. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji Planu w szczególności dotyczące obszarów ochronnych.....	25
10. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Programu	29
11. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko.....	32
12. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego Planu.....	37
13. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Planie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.....	38
14. Streszczenie.....	39

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

1. Wstęp.

Niniejsza prognoza została opracowana dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zagnańsk – Aktualizacja na lata 2009 – 2013” zgodnie z zakresem określonym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz z wymogami prawa. Podstawa opracowania niniejszej prognozy zawarta jest w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227).

Podstawowym celem jest określenie potencjalnych typów i rodzajów skutków środowiskowych na poszczególne elementy środowiska jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidywanych w Programie Ochrony Środowiska. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji programu. Wskazuje na możliwe negatywne skutki jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji postanowień programu oraz wyznacza zalecenia dotyczące minimalizacji a w jej efekcie przeciwdziałaniu tym skutkom. Ponadto w prognozie została zawarta ocena stopnia i sposobu uwzględniania aspektów środowiskowych przy opracowaniu programu.

2. Informacje o podstawie prawnej, zawartości programu ochrony środowiska oraz powiązaniach z innymi dokumentami.

Postawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy Oddziaływania na Środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk – aktualizacja na lata 2009 – 2013” jest art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227).

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zagnańsk zawiera następujące zagadnienia:

- aktualną podstawę prawną i zakres opracowania,
- opis aktualnego stanu środowiska w gminie Zagnańsk i jego zagrożenia (położenie geograficzne, warunki klimatyczne, sytuację demograficzną i gospodarczą, warunki geologiczne i glebowe, zasoby kopalin, warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne, gospodarkę wodno-ściekową, lasy, warunki przyrodniczo – krajobrazowe, powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, poważne awarie przemysłowe, materiałochłonność, wodochłonność i energochłonność, odnawialne źródła energii, zarządzanie środowiskowe, odpowiedzialność za szkody w środowisku, edukacje ekologiczna),
- strategię działań (w zakresie zagadnień o charakterze systemowym, ochrony dziedzictwa przyrodniczego, zrównoważonego wykorzystania surowców, materiałów, wody i energii, poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony klimatu),
- harmonogram rzeczowo finansowy,
- źródła finansowania realizacji zamierzonych celów Programu Ochrony Środowiska,
- wdrożenie i monitoring;

Dokumentami nadrzędnymi wobec Programu dla Gminy Zagnańsk są:

1. Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 - 2014
2. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2011 (WPOŚ),
3. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kieleckiego – Aktualizacja na lata 2007 – 2011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2018 (PPOŚ).

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

3. Strategia działań.

Realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zagnańsk” pozwoli na osiągnięcie w perspektywie długoterminowej, zrównoważonego rozwoju gminy, gdzie ochrona środowiska stanowi nierozłączny element jej rozwoju.

Jako nadrzędny cel gminnej polityki ekologicznej został postawiony:

*Stabilny wzrost jakości życia mieszkańców, przy równoczesnym umacnianiu
i wzroście wartości elementów środowiska naturalnego w kręgu
społeczno gospodarczym*

3.1. Strategia działań w zakresie zagadnień o charakterze systemowym.

Zarządzanie środowiskowe.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

*Upowszechnianie oraz wsparcie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego
w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw i administracji publicznej*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Promowanie systemów zarządzania środowiskowego (SZŚ),
- Organizowanie akcji informacyjnych lub szkoleń dotyczących EMAS,
- Zachęcanie przedsiębiorców do brania czynnego udziału w akcjach informacyjno – szkoleniowych o tematyce EMAS oraz o możliwościach korzystania z instrumentów finansowo – organizacyjno – technicznych zachęcających do wdrażania EMAS.

Odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Sprawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone w środowisku

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Stworzenie własnej bazy danych o szkodach w środowisku powstałych na terenie gminy,
- Wprowadzenie procedury wymuszającej na sprawcach szkód w środowisku informowanie organów prowadzących taką bazę danych o zaistniałej sytuacji,
- Stworzenie procedury wymuszającej na sprawcach szkód w środowisku pokrycie wszelkich kosztów finansowych usunięcia szkód, lub działań prewencyjnych zapobiegających tym szkodom, wszelkie koszty ponosić będą sprawcy szkody,
- Informowanie społeczeństwa, prowadzenie szkoleń obejmujących zagadnienia z nowych procedur odpowiedzialności sprawcy za szkody wyrządzone w środowisku dla potencjalnych sprawców szkód (pracowników administracji publicznej, podmiotów gospodarczych, mieszkańców),
- Sprawowanie czynnej kontroli nad wywiązywaniem się sprawców szkód z obowiązków w zakresie naprawy lub zapobiegania takim szkodom,

Edukacja ekologiczna.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Kształtowanie nawyków wysokiej kultury ekologicznej mieszkańców gminy, zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Opracowanie gminnego programu edukacji dla zrównoważonego rozwoju,
- Kontynuacja realizacji programów edukacji ekologicznej całego społeczeństwa,

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

- Promowanie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży,
- Pomoc merytoryczna i finansowa dla szkół w realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej,
- Współdziałanie władz gminnych z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i propagowanie przykładów podejmowanych działań dla jego ochrony,
- Doskonalenie współpracy władz gminnych z ekologicznymi organizacjami pozarządowymi, szkołami, przedstawicielstwami środowiska naukowego i zakładami pracy w celu efektywnego wykorzystania form edukacji,
- Wspieranie merytoryczne projektów z zakresu edukacji ekologicznej dla zrównoważonego rozwoju realizowanych przez różne podmioty,
- Udział przedstawicieli administracji publicznej szczebla lokalnego oraz przedstawicieli przedsiębiorstw z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku,
- Wspieranie inicjatyw szkoleniowych organizowanych przez przedsiębiorstwa oraz organizacje społeczne obejmujących zagadnienia środowiskowe.

Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

*Zapewnienie zgodności struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy z obowiązującym
planem zagospodarowania przestrzennego*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Bieżąca aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca wymagania ochrony środowiska,
- Identyfikacja konfliktów środowiskowych oraz przestrzennych i sposobów zarządzania nimi.

3.2. Strategia działań w zakresie dziedzictwa przyrodniczego.

Ochrona przyrody i krajobrazu.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej gminy

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków,
- Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji,
- Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych
- Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i gatunkowych,
- Zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych,
- Ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- Szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowej użytki ekologiczne,
- Zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej,
- Tworzenie nowych obszarów i obiektów prawnie chronionych,
- Inwentaryzacja przyrodnicza gminy,
- Wzmocnienie roli opracowań ekofizjograficznych przy uzgadnianiu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- Intensyfikacja wdrażania i promocji programu rolnośrodowiskowego,
- Właściwy rozwój i ochrona ruchu turystycznego,
- Planowanie i prowadzenie prac hydrotechnicznych w sposób uwzględniający potrzebę zachowania i odtwarzania naturalnego charakteru rzek i ich dolin,
- Prowadzenie szkoleń i edukacji w zakresie ochrony i różnorodności biologicznej,

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

- Zachowanie terenu (w tym rozwój infrastrukturalny) z możliwie jak najmniejszym naruszeniem jego naturalnej rzeźby,

Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019) :

Trwały rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Realizacja gospodarki leśnej w oparciu o plan urządzenia lasów i uproszczony plan urządzenia lasów wraz z inwentaryzacją stanu lasów,
- Systematyczna zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu dostosowania ich do charakteru siedliska i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej,
- Przebudowa drzewostanów zniekształconych w wyniku działalności człowieka,
- Rozpoznanie stanu lasów, przeciwdziałanie pożarom, rozwojowi szkodników i chorób,
- Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju lasów,
- Produkcja drewna oraz innych surowców i produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki,
- Sprawowanie właściwej kontroli nad lasami nie będącymi własnością Skarbu Państwa,
- Tworzenie zrzeczeń prywatnych właścicieli lasów w celu uzyskania środków unijnych.

Ochrona gleb.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Ochrona środowiska glebowego przed degradacją

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej (KDPR) w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo,

- Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych uwzględniających działania prewencyjne w zakresie ochrony gleb, w tym ich erozji,
- Minimalizacja negatywnego wpływu działalności gospodarczej na stan środowiska glebowego poprzez modernizację technologii,
- Budowa płyt obornikowych i budowa zbiorników na gnojowicę (akcja edukacyjna)
- Utrzymanie jakości gleb powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów,
- Lokalny monitoring zanieczyszczeń ziemi i gleb,
- Rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych.

Ochrona zasobów kopalin.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Zrównoważone korzystanie z zasobów kopalin przy jednoczesnej minimalizacji niekorzystnych skutków ich eksploatacji

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Kontynuowanie prac w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i dokumentowania kopalin,
- Racjonalna gospodarka surowcami mineralnymi,
- Ochrona perspektywiczna kopalin poprzez dokonanie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk poeksploatacyjnych.

3.3. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii.

Materialochołoność, wodochłoność, energochłoność i odpadowość.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Wzrost efektywności zasobów wodnych oraz surowców na cele gospodarcze, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki, zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz minimalizacja ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Działalność szkoleniowa i informacyjna lokalnych przedsiębiorców, którzy poprzez modernizację swoich procesów produkcyjnych mogą ograniczyć opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska,
- Modernizacja procesów technologicznych w kierunku osiągnięcia najlepszej dostępnej techniki,
- Wspieranie i intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach,
- Wspieranie działań prowadzących do minimalizacji zużycia materiałów, wody, energii i ilości wytwarzanych odpadów.

Wykorzystanie energii odnawialnej.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Propagowanie zagadnień dotyczących odnawialnych źródeł energii,
- Zwiększenie wykorzystania biomasy wykorzystywanej do produkcji energii elektrycznej i ciepła,
- Wsparcie finansowe budowy nowych instalacji OZE,

Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Trwały i zrównoważony rozwój zasobów wodnych gminy oraz efektywna ochrona przed powodzią i suszą

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Realizacja programu małej retencji na szczeblu gminnym,
- Zwiększenie retencji wód powierzchniowych,
- Zwiększenie retencji glebowej,
- Poprawa warunków wodnych na terenach wymagających szczególnej ochrony,
- Wyznaczanie obszarów zalewowych,
- Zachowanie niezabudowanych terenów zalewowych,
- Zachowanie terenów podmokłych,
- Właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych,
- Modernizacja istniejącego systemu melioracyjnego (nawadniającego i odwadniającego),
- Należyte utrzymanie koryt rzecznych,
- Modernizacja ujęć wody,
- Działanie wodooszczędne – optymalizacja zużycia wody przy jednoczesnym tworzeniu rezerw wód w postaci ujęć awaryjnych i rezerwowych.

3.4. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Jakość wód.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Osiągnięcie lepszego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie monitoringu jakości wód,
- Budowa sieci kanalizacyjnej,
- Oczyszczenie ścieków deszczowych przed odprowadzaniem ich do wód powierzchniowych,
- Dbłość o drożność rowów melioracyjnych, rowów przydrożnych oraz przepustów pod drogami gminnymi,
- Modernizacja oczyszczalni ścieków (w przypadku zaistnienia takiej konieczności),

- Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie jest możliwe włączenie do sieci kanalizacji zbiorczej lub wywożenie nieczystości z istniejących szamb do oczyszczalni ścieków,
- Działania edukacyjne i kontrolne w zakresie przeciwdziałania odprowadzaniu nieczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi,
- Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych,
- Budowa oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków pochodzenia rolniczego,
- Eliminowanie i ograniczanie odprowadzania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- Wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.

Powietrze atmosferyczne.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

*Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza, standardów
emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawnymi*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza realizowanych przez podmioty gospodarcze,
- Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych, w tym likwidacja źródeł niskiej emisji, szczególnie w miejscach przewidzianych do rozwoju turystyki,
- Rozbudowa sieci gazowej,
- Eliminowanie wysokoemisyjnych paliw na rzecz paliw gazowych, olejowych, termomodernizacje, Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych w tym biopaliw,
- Polepszenie stanu technicznego pojazdów z uwzględnieniem stosowania katalizatorów i benzyn bezołowiowych,
- Zmiana wyeksploatowanych, nieefektywnych kotłów węglowych na kotły energooszczędne i niskoemisyjne,

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

- Poprawa stanu nawierzchni dróg,
- Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z największych miejscowości poprzez budowę obwodnic,
- Wspieranie systemu monitoringu jakości powietrza,
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii,

Odpady.

Szczegółowe cele i kierunki działań związanych z gospodarką odpadami podane zostały w „Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Zagnańsk – Aktualizacja na lata 2008 – 2012”

Hałas.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

*Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców emisją hałasu
zwłaszcza przez środki transportu*

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie monitoringu hałasu w środowisku, szczególnie na terenach będących pod wpływem oddziaływania szczególnie uciążliwych dróg oraz linii kolejowych,
- Wspieranie monitoringu hałasu przemysłowego,
- Realizacja inwestycji zmniejszających narażenie na hałas komunikacyjny (budowa obwodnic, ekranów akustycznych oraz pasów zieleni wzdłuż dróg),
- Ograniczanie emisji hałasu przemysłowego poprzez kontrolę jednostek emitujących ponadnormatywny hałas oraz egzekwowanie przestrzegania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,
- Uzyskiwanie od jednostek kontrolujących, danych na temat miejsca, częstości i skali przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,
- Wprowadzanie, w przypadku posiadania takich informacji, do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem,

z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wszędzie tam gdzie jest przekroczony równoważny poziom hałasu,

- Bieżąca modernizacja nawierzchni dróg i linii kolejowych.

Pola elektromagnetyczne.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Minimalizacja oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie badań zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie gminy,
- Wprowadzenia do planu zagospodarowaniu przestrzennym zapisów poświęconych ewentualnej ochronie przed działaniem pól elektromagnetycznych,
- Opracowanie procedur administracyjnych zapewniających bieżącą lokalizację źródeł pól elektromagnetycznych,
- Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól,
- Edukacja ekologiczna dotycząca rzeczywistych zagrożeń emisją pól elektromagnetycznych.

Poważne awarie przemysłowe.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych, dla ludzi oraz środowiska

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia poważnej awarii transportu materiałów niebezpiecznych,
- Wyznaczenie miejsc do parkowania samochodów przewożących materiały niebezpieczne,

- Wyznaczenie miejsca potencjalnego magazynowania odpadów powstających w wyniku wystąpienia poważnej awarii i w czasie usuwania skutków przedostania się materiałów niebezpiecznych do środowiska podczas kolizji samochodowej,
- Monitoring potencjalnych sprawców poważnej awarii przemysłowej pod kątem spełniania wymogów bezpieczeństwa i prewencji.

3.5. Ochrona klimatu.

Cel (zadanie długookresowe 2013 – 2019):

Podjęcie działań mających na celu dostosowanie takich sektorów jak przemysł, transport, rolnictwo, leśnictwo, gospodarka komunalna i gospodarka odpadami do konsekwencji zmian klimatu

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie programów edukacyjnych w zakresie ochrony klimatu i skutków jego zmian,
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie oddziaływania niskiej emisji na zmiany klimatyczne,
- Wzrost wykorzystania energii odnawialnej,
- Promocja paliw alternatywnych,
- Wzrost upraw energetycznych zgodny z wymaganiami ochrony różnorodności biologicznej.

4. Informacja o metodach wykorzystywanych przy sporządzaniu prognozy.

Przy sporządzeniu niniejszej prognozy autorzy wykorzystali swoją dotychczasową wiedzę i wcześniejsze doświadczenie. Wykorzystano również informacje udostępnione przez WIOŚ, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Starostwo Powiatowe w Kielcach, Urząd Gminy w Zagnańsku.

Niniejsza prognoza będzie elementem procedury prognozy oddziaływania na środowisko w trakcie której prowadzone są konsultacje społeczne. Również projekt Programu zostanie upubliczniony i poddany opiniowaniu w ramach którego będą gromadzone a następnie uwzględnione wnioski uwagi i opinie (zgłaszane przez społeczeństwo, jak i administrację

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

samorządową i państwową, czy podmioty gospodarcze). Należy spodziewać się, że w efekcie prowadzenia w/w. procedur projekt Programu może ulec zmianom. Oznacza to, że prognoza oddziaływania na środowisko również może wymagać korekty w stosunku do ostatecznej przyjętych w Planie założeń.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Zgodnie z ustawą o ochronie środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (t. j. Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150) gminne programy ochrony środowiska podlegają aktualizacji nie rzadziej niż raz na cztery lata. Weryfikacji powinna być poddana całość Programu a w szczególności stan aktualny, cele i zadania. Ponadto co 2 lata powinno być sporządzone sprawozdanie z realizacji postanowień i zadań zawartych w Programie. Ze względu na konieczność oceny stopnia realizacji zadań najbardziej adekwatne jest zestawienie ilościowe i jakościowe (dane mierzalne).

W powyższym sprawozdaniu powinno się znaleźć podsumowanie z postępu wdrażania określonych w programie zadań krótkoterminowych. W przypadku wprowadzania zmian w aktualnym programie należy dołączyć stosowną informację o wprowadzanych zmianach wraz z opisem jej skutków (w szczególności finansowych). Dodatkowo w sprawozdaniu tym mogą się znaleźć informacje na temat przewidywanych zmian w przyjętych już założeniach wyjściowych.

Stały monitoring systemu ochrony środowiska na terenie gminy znacznie ułatwia wczesne podejmowanie decyzji wprowadzanie działań korygujących skierowanych na właściwe zarządzanie i prawidłowe działanie systemu gospodarki odpadami. Do określenia tych wartości będą wykorzystywane wskaźniki realizacji Programu. W projekcie Programu zaproponowane zostały wskaźniki monitoringu, które w znacznej mierze ułatwią jednoznaczną ocenę i weryfikację stanu ochrony środowiska na poziomie gminy. Zaproponowane wskaźniki jakościowe umożliwią dokonanie ogólnej charakterystyki wdrożonego systemu ochrony środowiska natomiast wskaźniki ilościowe zaprezentują szczegółowo, na podstawie konkretnych wartości liczbowych skuteczność systemu.

Zamieszczone w projekcie Programu propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają oceniać zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku jego realizacji.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zagnańsk nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby mieć znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Programu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie będzie miało charakter lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

7. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji Programu.

Gmina Zagnańsk położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego. Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego opisywany obszar znajduje się w obrębie Wyżyny Małopolskiej, makroregion Wyżyna Kielecka, mezoregion Góry Świętokrzyskie i Płaskowyż Suchedniowski. Zlokalizowana jest na terenie powiatu kieleckiego. Od północy sąsiaduje z gminami: Stąporków (powiat konecki), Bliżyn i Suchedniów (powiat skarżyski), od północnego wschodu z gminą Łączna (powiat skarżyski) od południa z gminą Masłów (powiat kielecki), od południowego zachodu z gminą Miedziana Góra (powiat kielecki) i od zachodu z gminą Mniów (powiat kielecki).

Powierzchnia gminy wynosi 12 437 ha, tj. 124,37 km². Rozciąga się na długości około 13,5 km w kierunku północ – południe oraz ponad 15 km w kierunku wschód – zachód. Zamieszkuje ją 12 703 osób, średnio 102 mieszkańców na 1 km². Gmina podzielona jest na 33 miejscowości, które tworzą 17 sołectw.

Pod względem klimatycznym, teren gminy Zagnańsk położony jest w obszarze wyżyn i gór regionu świętokrzyskiego. Cechuje się on chłodniejszym klimatem i większymi opadami niż tereny sąsiednie. Podstawowe elementy klimatu, ustalone na podstawie wieloletnich obserwacji, kształtują się następująco:

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013

- opad roczny 700 mm,
- średnia roczna temperatura + 6,5°C,
- maksymalna suma dobowego opadu 100 mm,
- długość okresu wegetacyjnego 220 dni,

Według stanu na koniec 2008 roku gminę Zagnańsk zamieszkiwało 12 703 osób co daje 6,35% ludności powiatu kieleckiego oraz ok. 1,00 % województwa świętokrzyskiego.

Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 102 osoby na 1 km², przy średniej powiatu kieleckiego 89 osób na 1 km² oraz przy średniej województwa świętokrzyskiego 109 osób na 1 km². W ostatnich latach notuje się nieznaczny wzrost ludności gminy. Od 2004 r. liczba mieszkańców wzrosła o 61 osób, tj. o 0,48%.

Z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo ze stolicą województwa ma ona charakter gminy podmiejskiej. Funkcja rolnicza w gminie Zagnańsk ulega ograniczeniu. Baza ekonomiczna gminy jest silnie zróżnicowana przestrzennie. Dobrze rozwinięta jest mała i średnia przedsiębiorczość pozarolnicza, skupiona w sektorze gospodarki prywatnej. Większość mieszkańców gminy utrzymuje się z pracy poza rolniczej nawet, jeśli prowadzą gospodarstwo rolne, które jest dla nich dodatkowym źródłem dochodu. Taka sytuacja spowodowana jest głównie słabą jakością gleb i małym arealem gospodarstw.

W Gminie Zagnańsk przeważają słabe gleby klasy V i VI klasy bonitacyjnej. Stanowią one 75% powierzchni. Gleby średnie klasy IV a i IV b stanowią 24,5% obszaru, natomiast klasa III stanowi tylko 0,5% ogółu gleb. Jest to powód, dla którego mieszkańcy gminy utrzymują się głównie z pracy poza rolnictwem. W strukturze użytkowania ziemi, grunty orne stanowią 2 646 ha czyli 21% powierzchni gminy. Łąki to 838 ha, pastwiska 486 ha, sady zajmują ok.61 ha. Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 7 574 ha, pozostałe grunty i nieużytki to 832 ha.

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zagnańsk mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie będą wpływać na zdrowie człowieka. W związku z rozwojem gospodarczym i poziomem konsumpcji, zwiększająca się presją na tereny cenne przyrodniczo i niezurbanizowane brak realizacji zapisów programu prowadzi do pogorszenia wszystkich komponentów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji programu:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych (źródłem zanieczyszczenia wód są nieczyszczone lub niedostatecznie oczyszczone ścieki; niewłaściwe postępowanie z nawozami i środkami ochrony roślin; punktowe źródła zanieczyszczeń: dzikie wysypiska odpadów, nieszczelne szamba; niedostateczny rozwój sieci kanalizacji; ścieki opadowe i spływy powierzchniowe z terenów zanieczyszczonych, dróg, parkingów),
- zmniejszanie się zasobów wodnych,
- zwiększone zagrożenie suszą glebową,
- degradacja gleb,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- zwiększająca się liczba mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu,
- wzrost zużycia surowców, wody i nadmierna eksploatacja kopalni,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców,
- pogorszenie stanu zabytków w związku ze złym stanem środowiska.

8. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem.

Z analizy projektu Programu, wynika, że znaczące oddziaływanie mogą powodować następujące działania:

- budowa kanalizacji,
- modernizacja istniejących systemów melioracyjnych,
- budowa sieci gazowej,
- budowa lub modernizacja dróg,
- budowa lub modernizacji oczyszczalni ścieków,
- budowa zbiorników małej retencji,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013**

Na terenie gminy spotykają się zlewnie trzech dopływów Wisły: Nidy, Kamiennej i Pilicy. Pod względem hydrologicznym obszar ten stanowi dział wodny II rzędu pomiędzy zlewniami Nidy i Pilicy oraz działów wodnych niższego rzędu (III i IV). Przechodzą one wzdłuż pasm górskich, co powoduje, że strumienie i rzeki z terenu gminy spływają do trzech większych zlewni, którymi są rzeki: Nida, Kamienna i Pilica – dopływy Wisły.

W/w rzeki odwadniają cały region Gór Świętokrzyskich oraz znaczącą część Małopolski.

W 2007r. monitoring jakości wód powierzchniowych prowadzony był zgodnie z „Programem monitoringu środowiska województwa świętokrzyskiego na lata 2007 – 2009” zaakceptowanym do realizacji przez Wojewodę Świętokrzyskiego i zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Program badawczy obejmował kontrolę jakości wód powierzchniowych w 31 punktach pomiarowo – kontrolnych, zlokalizowanych w 22 rzekach i 1 zbiorniku zaporowym województwa, zgodnie z określonym zakresem i częstotliwością badań.

Na terenie gminy Zagnańsk nie dokonywano określenia jakości wód powierzchniowych. Z rzek przepływających przez gminę Zagnańsk, monitorowana jest rzeka Bobrza, ale punkty pomiarowe zlokalizowane są poza obszarem gminy. Badania wykonano natomiast na rzece Silnica w Białogonie oraz Na Sufragańcu w Podgórzu do których również spływają wody z terenu gminy Zagnańsk. Wyniki ogólnej klasyfikacji w każdym z badanych punktów pomiarowych wód powierzchniowych oraz stężenia średnioroczne, maksymalne i minimalne wskaźników zadecydowały o klasie jakości wody. Badane wskaźniki wskazywały, iż wody w rzece Bobrzy są wodami o złej jakości Klasy V. Sinicy są wodami niezadowolającej jakości Klasy IV a w rzece Sufraganiec są wodami o zadowolającej jakości Klasy III.

Badanie monitoringowe jakości wód podziemnych na terenie województwa świętokrzyskiego wykonane w 2005r. wykonane przez Państwowy Instytut Geologiczny obejmowały 31 punktów pomiarowych sieci krajowej. Próbkę wody pobrano raz w roku w okresie od 29 września do 16 listopada. Jakość wody w punktach monitoringowych w 2005 r. kształtowała się następująco: w jednym punkcie występowała woda I klasy (woda bardzo dobrej jakości), w 9 – woda II klasy (dobrej jakości), w 10 – III klasy (zadowolającej jakości), w 7 – IV klasy (niezadowolającej jakości) i w 4 – V klasa (złej jakości).

Znaczna część gminy Zagnańsk podlega szczególnym zasadom ochrony środowiska. System obszarów chronionych na terenie gminy Zagnańsk tworzą:

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

1. **Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy** - jest częścią Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich parków Krajobrazowych. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy zajmuje północną część gminy i rozciąga się na powierzchni 5 375 ha, co stanowi około 43 % terenu gminy. Centralne i południowe obszary gminy należą do otuliny Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego o powierzchni 5 387 ha to jest około 43 % powierzchni gminy. Łącznie obydwie obszary zajmują 10 762 ha, co stanowi około 86% powierzchni gminy.
2. **Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POChK)** – obejmuje południowo – wschodnią część gminy Zagnańsk stanowiąc ważny łącznik pomiędzy Świętokrzyskim Parkiem Narodowym a wspomagającymi go parkami krajobrazowymi, do których należy m.in. Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy. Cały południowo – wschodni kompleks leśny zajmują obszary retencyjne o dużych zasobach wód gruntowych stanowiące ekosystemy o bogatych i zróżnicowanych zbiorowiskach roślinności łąkowo – bagiennej.
3. **Suchedniowsko – Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu - (S-OOChK)**, położony na terenie otuliny Suchedniowsko – Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, zwany dalej „Obszarem”, zajmuje powierzchnię 25 681 ha obejmując części gmin: Bliżyn (1777 ha), Łączna (725 ha), Miedziana Góra (4557 ha), Mniów (5923 ha), Stąporków (1737 ha), Strawczyn (4687 ha), Suchedniów (708 ha), Zagnańsk (5387 ha) i miasta Skarżysko - Kamienna (180 ha).
4. **Rezerwat Przyrody nieożywionej "Barcza"** – o powierzchni 14,75 ha ma za zadanie ochronę odsłoniętych skał dolnodewońskich przede wszystkim tufitów, które stanowią cenny dowód wulkanizmu na terenie Gór Świętokrzyskich. Rezerwat został utworzony w 1984 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.
5. **Rezerwat Przyrody „Górna Krasna”** o powierzchni 413,02 ha obejmuje części gmin: Zagnańsk, Stąporków i Mniów. Położony jest w granicach Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego oraz w jego otulinie, pomiędzy miejscowościami Luta, Krasna, Bień, Rogowice i Długojów. Wpisany został do projektu Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000 jako część obszaru PLH 260001 Dolina Krasnej. Teren rezerwatu obejmuje naturalny odcinek rzeki Krasna i fragment jej doliny z obszarem łąk, mokradeł i lasów. Największą wartością rezerwatu są cenne zbiorowiska roślinne oraz chronione i rzadkie gatunki zwierząt głównie ptaków.

- 6. Rezerwat Przyrody „Dolna Krasna”** – projektowany rezerwat, położony częściowo na terenie gminy Zagnańsk. Wchodzi w skład sieci Natura 2000 jako „Dolina Krasnej” (PLH 260001).
- 7. Rezerwat na Górze Grodowej „Kamienne Kręgi”** – w miejscowości Tumlin stanowiący relikwyt pogańskiego ośrodka kulturowego, zlokalizowany na pograniczu gmin: Zagnańsk i Miedziana Góra. Niewielki rezerwat został utworzony w 1994 roku, by chronić odsłonięcia czerwonych piaskowców dolnotriasowych, w zamkniętym kamieniołomie, oraz otaczające szczyt kręgi, od których pochodzi nazwa rezerwatu.
- 8. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Krasnej PLH 260001** – jest obszarem proponowanym przez Rząd RP. O powierzchni 1 732 ha swoim zasięgiem obejmuje gminy Mniów, Zagnańsk, Końskie, Stąporków i Bliżyn. Część obszaru znajduje się na terenie Konecko-Łopuszańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (98 107 ha). Częściowo są to tereny Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Na tym obszarze znajduje się rezerwat przyrody Górna Krasna. Obszar obejmuje naturalną, bagienną dolinę rzeki Krasnej. Teren w znacznej części pokryty jest lasami, wśród których przeważają bory sosnowe. Znaczne powierzchnie w dolinie zajmują kompleksy wilgotnych łąk i torfowisk. W południowej części obszaru dolina jest szeroka, pokryta podmokłymi łąkami i doskonale zachowanymi olsami. Uchodzą tu do niej liczne potoki. W części północnej, dolina rzeczna jest głęboko wcięta, a towarzyszące jej piaszczyste tereny porastają bory sosnowe. Górna część doliny jest silnie podmokła, w dolnej rzeka przyjmuje miejscami charakter górski. Część obszaru znajduje się na terenie Konecko-Łopuszańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (98 107 ha).
- 9. Specjalny Obszar Ochronny Siedlisk Lasy Suchedniowskie (260010)** – znajduje się tzw. Shadow List. Obejmuje obszar 19 120,89 ha. Obszar obejmuje dwa pasma wzniesień – Płaskowyż Suchedniowski i Wzgórze Kołomańskie. Zbudowane są z piaskowców dolnotriasowych, gdzie niegdzie przykrytych plejstoceńskimi piaskami i glinami. Tylko na południowych stokach Pasma Oblęgorskiego występują lessy. Łagodne pagórki i wzgórza porośnięte są lasami zajmującymi łącznie ponad 80% powierzchni ostoi. Są to przede wszystkim lasy mieszane i bory. W obniżeniach terenu zachowały się torfowiska i wilgotne łąki. Tylko ok. 8% powierzchni zajmują grunty rolne i łąki. Na obszarze ostoi znajdują się tereny źródłiskowe Krasnej, Bobrzy i Kamionki. Są tu również liczne zespoły zabytków techniki przemysłu metalurgicznego i urządzeń hydrotechnicznych. Największą

wartość przyrodniczą tego obszaru stanowi bogata fauna bezkręgowców z bardzo rzadkim w Polsce chrząszczem jelonkiem rogaczem, dobrze zachowany starodrzew o naturalnym charakterze (14,5% drzewostanów w wieku powyżej 80 lat i 5,4% powyżej 100 lat). Znajduje się tu główna ostoja w kraju modrzewia polskiego *Larix polonica*. Bogata flora roślin naczyniowych w tym 16 gatunków z roślin storczykowatych oraz wiele innych rzadkich lub zagrożonych gatunków.

10. Specjalny Obszar Ochronny Siedlisk Ostoja Łysogórska – obszar szczególnie cenny przyrodniczo zaproponowany do włączenia do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny.

11. Pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy „Bartek” – nr w rejestrze 001,
- Aleja przydrożna składająca się z 51 drzew – nr w rejestrze 035,
- Dąb szypułkowy „Dudek” – nr w rejestrze 309,
- Dąb szypułkowy „Daniel” - nr w rejestrze 341,
- Dąb szypułkowy – nr w rejestrze 376,
- Buk zwyczajny – nr w rejestrze 372,
- Modrzew europejski – nr w rejestrze 378,
- Grupa dwóch modrzewi europejskich – nr w rejestrze 377,
- Jodła pospolita – nr w rejestrze 371,
- Dwa pomniki przyrody nieożywionej – odsłonięcie geologiczne czarnych marmurów w miejscowości wsi Kajetanów (nr w rejestrze 253) i odsłonięcie geologiczne dolomitów środkowodewońskich trzonu paleozoicznego w miejscowości Zachełmie.

12. Użytek ekologiczny – Bagno (nr w rejestrze 031) o powierzchni 1,08 ha w lesie w rejonie wsi Długojów. Położone na terenie Lasów Państwowych w oddziale 72d, Leśnictwo Bartków, obręb Samsonów, Nadleśnictwo Zagnańsk. Objęte ochroną zbiorowiska roślinności bagiennie – torfowej. Grunt stale podmokły, okresowo zalewany wodą. Miejsce występowania zbiorowisk roślinności bagiennej (mech torfowiec, modrzewnica zwyczajna, żurawina błotna, wełnianka itp.) oraz miejsce bytowania licznych owadów, płazów i ptaków preferujących siedliska wodno - błotne.

9. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji Programu w szczególności dotyczące obszarów ochronnych.

Stopień i zakres lokalnego oddziaływania zależą przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, obszarach użytkowanych rolniczo, czy na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie zakres negatywnego oddziaływania może być największy. Na terenie gminy Zagnańsk są zlokalizowane znaczne tereny podlegające szczególnym zasadom ochrony przyrody. W województwie świętokrzyskim granice obszarów chronionego krajobrazu z opisem i ograniczeniami dotyczącymi ich użytkowania uregulowane są rozporządzeniami Wojewody Świętokrzyskiego, które publikowane są w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego, m.in.: Rozporządzenie z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie świętokrzyskim (Dz. U. Woj. Św. Nr 156, poz. 1950).

Na obszarze Parku Krajobrazowego Rozporządzeniem Nr 1/2009 z dnia 28 stycznia 2009r. Wojewody Świętokrzyskiego zakazane jest:

- 1) realizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150);
- 2) umyślne zabijanie dziko występujących zwierząt, niszczenie ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowanie i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013**

- 5) dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 6) likwidowanie, zasypywanie i przekształcanie zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- 7) wylewanie gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 8) prowadzenie chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Na terenach Podkieleckiego i Suchedniowsko – Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu Rozporządzeniem Nr 17/2009 z dnia 28 stycznia 2009 Wojewody Świętokrzyskiego wprowadzono zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

W rezerwatach przyrody ustawą z dnia z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2004r. Nr 92, poz. 880) zabrania się:

- 1) budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013**

- 2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- 5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013**

- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 23) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Na obecnych jak i planowanych terenach Natura 2000 ustawą z dnia z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2004r. Nr 92, poz. 880) zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www.ebzbp.com

10. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Programu.

Cele ochrony Środowiska określają przede wszystkim Polityka ekologiczna państwa, ustawa prawo ochrony środowiska, Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2011 (WPOŚ), oraz Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kieleckiego – Aktualizacja na lata 2007 – 20011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2018 (PPOŚ).

Podstawowym założeniem Polityki ekologicznej państwa jest przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju w poszczególnych sektorach gospodarki oraz życia w społecznego. Podstawowym celem dostosowania się do tej zasady jest ochrona zasobów i walorów środowiska w stanie, który zapewni stałe korzystanie z nich przez obecne jak i przyszłe pokolenie. Niezmiernie ważne staje się zachowanie trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych, naturalnej różnorodności biologicznej.

Nadrzędnym strategicznym celem Polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego. Realizację tego celu osiągnięta jest poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska.

Najważniejszymi celami polityki ekologicznej państwa przewidzianymi do realizacji w Programie są:

1. Wzmacnianie systemu zarządzania ochrona środowiska poprzez:
 - prowadzenie edukacji ekologicznej dla zapewnieniu akceptacji społecznej dla podejmowanych programów ochrony środowiska,
 - promocji przyjaznych środowisku postaw konsumenckich,
 - wspieraniu aktywności podmiotów gospodarczych wdrażających systemy zarządzania środowiskowego,
 - wzmocnieniu roli planowania przestrzennego jako instrumentu ochrony środowiska,

- wprowadzeniu pełnej odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku jako elementu realizacji zasady „zanieczyszczający płaci”,
2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody polegające na:
 - wzmacnianiu krajowego systemu obszarów chronionych,
 - weryfikacji i uporządkowaniu systemu obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000,
 - wspieraniu rozwoju wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
 - wspieraniu programów rolniczych zapewniających zrównoważone korzystanie z gleb (rolnictwo ekologiczne i programy rolnośrodowiskowe),
 3. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
 4. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców polegająca na:
 - zmniejszeniu ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego do wód przez modernizację i budowę nowych oczyszczalni ścieków,
 - optymalizacji potrzeb transportowych i ograniczeniu emisji ze środków transportu jako elementu poprawy jakości powietrza,
 - realizacji programów ograniczenia wielkości emisji do powietrza ze źródeł przemysłowych i komunalnych,
 - wycofaniu z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową,
 - wspieranie działań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasu,
 5. Ochrona klimatu polegająca na:
 - Wykorzystaniu lasów jako pochłaniaczy gazów cieplarnianych,
 - Dalsza redukcja emisji gazów cieplarnianych ze wszystkich sektorów gospodarki, wspieranie programów w tym zakresie,

Większość wymienionych celów są doprecyzowanie celów zawartych w VI Programie Działań na Rzecz Środowiska UE (Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002r. Dz. U. WE. L 242, z 10.09.2002r.) oraz odnowionej Strategii UE dotyczącej Trwałego Rozwoju (dokument nr 10117/06 stanowiący załącznik do noty Rady Unii Europejskiej z dnia 9 czerwca 2006r). W ten sposób realizacja krajowej polityki ekologicznej spełnia cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym.

Natomiast ustawa Prawo ochrony środowiska określa następujące zasady :

- zasada zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości - ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów,
- zasada zapobiegania - ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu,
- zasada przezorności - ten, kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze,
- zasada „zanieczyszczający płaci” - ten, kto powoduje szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia oraz ten, kto może spowodować szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu,
- zasada dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych w ustawie prawo ochrony środowiska,
- zasada uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów,
- prawo obywateli do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu, w tym dotyczących gospodarki odpadami, w przypadkach określonych w ustawie - Prawo ochrony środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego oraz w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu kieleckiego zostały uwzględnione wszystkie istotne cele ustanowione w powyżej cytowanych dokumentach. Za działania priorytetowe uznano:

- prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów i uciążliwości środowiska,
- realizacji oczyszczalni ścieków wraz z systemami kanalizacyjnymi w ramach programu osłonowego zbiorników wodnych,

- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie nie jest możliwe podłączenie do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków,
- uporządkowanie gospodarki ściekami opadowymi,
- odbudowa melioracji w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, szczególnie zwiększenie pozyskiwania energii biomasy,
- prowadzenie działań energooszczędnych w budownictwie i mieszkalnictwie, szczególnie poprzez stosowanie energooszczędnych materiałów budowlanych oraz wykonywanie termomodernizacji budynków szczególnie w obiektach użyteczności publicznej,
- ograniczanie emisji ze środków transportu poprzez modernizacje taboru, wykorzystanie paliwa gazowego w miejsce oleju napędowego i benzyny, zwiększenie przepustowości na największych trasach komunikacyjnych,
- wdrożenie sieci Natura 2000 na terenie gminy,
- ochrona gleb o najlepszej przydatności rolniczej,
- racjonalne korzystanie z surowców mineralnych,
- działania zapobiegające powstawaniu poważnych awarii w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych,

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk zostały ujęte i doprecyzowane cele i kierunki działań przedstawione powyżej. Konkretnie kierunki działań w zakresie ochrony środowiska na następne lata zostały przedstawione w pkt. 2 niniejszej Prognozy.

11. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko.

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach przedstawionych w Programie poszczególnych celów. Realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska ma na celu poprawę istniejącego stanu środowiska. Należy jednak zwrócić uwagę na to, iż niektóre przedsięwzięcia wiążą się z lokalnym oddziaływaniem na środowisko. W związku z powyższym mogą występować konflikty społeczne. Niniejsza analiza ocenia skutki dla środowiska (zagrożenia i efekty ekologiczne), które mogą wystąpić w wyniku realizacji Programu.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013**

Planowane inwestycje obejmować będą szereg działań mających na celu poprawę gospodarki wodno – ściekowej, jakości powietrza atmosferycznego, rozbudowę infrastruktury sanitarnej oraz modernizację i budowę lokalnej infrastruktury sportowej, edukacyjnej i społecznej.

Realizacja polityki ekologicznej ma zostać osiągnięta poprzez realizację następujących zadań:

- budowa kanalizacji w miejscowościach: Siodła, Jaworze, Kołomań, Samsonów Ciągłe, Zachełmie, Ścięgna, Chrusty Małe, Umer, Szałas, Belno, Samsonów – Piechotne, oraz Ossowa – Zacisze – Węgle,
- budowa i modernizacja lokalnej infrastruktury sportowej, edukacyjnej i społecznej,
- budowa, przebudowa i modernizacja lokalnej bazy turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej,
- budowa i przebudowa urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody,
- modernizacja istniejącego systemu melioracyjnego,
- modernizacja lokalnej oczyszczalni ścieków (w przypadku zaistnienia takiej konieczności),
- budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie ma możliwości włączenia do sieci kanalizacji zbiorowej lub wywożenie nieczystości z istniejących szamb do oczyszczalni ścieków,
- budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych,
- budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków pochodzenia rolniczego,
- rozbudowa sieci gazowej,
- edukacja ekologiczna.

Stopień i zakres oddziaływania wskazany w tabeli poniżej zależeć będzie od lokalizacji danego przedsięwzięcia. Określenia zmian stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem w określeniu do w/w. zadań wymagać będzie przeprowadzenia odrębnych postępowań w sprawie oceny oddziaływań na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, iż na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie w zależności od aspektu jaki się rozważa może mieć jednocześnie negatywny jak i pozytywny wpływ na dany element (np. drogi, zbiorniki retencyjne). Przy tak przeprowadzanej ocenie możliwe jest określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto w fazie niekorzystne oddziaływanie realizacji poszczególnych działań budowy występujące podczas budowy ma charakter przejściowy.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA
LATA 2009 – 2013**

	Komponenty środowiska							
	Różnorodność biologiczna, Zwierzęta, rośliny	Ludzie	Woda (w tym GZWP)	Powietrze i środowisko akustyczne	Powierzchnia ziemi	Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Klimat i zasoby naturalne	Kolizja z obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo
Budowa kanalizacji	+	+	+	0	+/-	+	+	Tak +/-
Budowa i modernizacja lokalnej infrastruktury sportowej, edukacyjnej i społecznej	-/0	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+	Tak +/-
Budowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej	-/0	+	-/0	+/-	+	+/-	0	Tak +/-
Budowa, przebudowa i modernizacja lokalnej bazy turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej	-/0	+	-/0	0/-	+/-	+/-	+/0	Tak +/-
Budowa i przebudowa urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody	+/0	+	0	0	+	0	0	Tak +/-
Modernizacja istniejącego systemu melioracyjnego	+	+	0	0	0	0	+/0	Tak +/-
Modernizacja lokalnej oczyszczalni ścieków	+	+	+	+	+	+	+	Tak +
Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie ma możliwości włączenia do sieci kanalizacji zbiorowej lub wywożenie nieczystości	0	+	+	0	-/+	0	0	Tak +

Opracowana przez:

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel. (041)2480007, fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK – AKTUALIZACJA NA
LATA 2009 – 2013**

z istniejących szamb do oczyszczalni ścieków								
Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych	0	+	+	0	-/+	0	0	Tak +
Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków pochodzenia rolniczego	0	+	+	0	-/+	0	0	Tak +
Rozbudowa sieci gazowej	0	+	+	0	-/+	0	0	Tak +

Oznaczenia:

„+” – oddziaływanie pozytywne lub z przewagą oddziaływań pozytywnych;

„-” – oddziaływanie negatywne lub z przewagą oddziaływań negatywnych;

„0” – oddziaływanie neutralne;

„+/-”, „+/0”, „-/0” – oddziaływanie niejednoznaczne (pozytywno-negatywne, pozytywno-neutralne, negatywno-neutralne”

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel. (041)2480007, fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Realizacja zadań w zakresie ochrony wód podziemnych powierzchniowych przyczyni się do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Dzięki realizacji tych zadań możliwe będzie ograniczenie zużycia wody a co za tym idzie szczególnie cennych wód podziemnych. Inwestycje w zakresie wodociągów przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej oraz do podniesienia standardu życia mieszkańców. Modernizacja lub budowa oczyszczalni ścieków przyczynia się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Jednak funkcjonowanie tych obiektów powodują również negatywne skutki. W czasie eksploatacji występują uciążliwości odorowe, emisja hałasu oraz wzrost ilości wytwarzanych odpadów. W związku z tym przy projektowaniu i budowie należy opracować system gospodarki odpadami. Inwestycja taka powoduje również nieodwracalne przekształcenia terenu i zmiany w krajobrazie. Generalnie realizacja tych zadań ma pozytywny wpływ na środowisko, m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska nieczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych.

Budowa zbiorników retencyjnych przyczynia się do zmniejszenia deficytu wody, może jednak niekorzystnie wpływać na środowisko. Wiąże się to z zajęciem gruntów rolnych lub leśnych, a także terenów w dolinach rzecznych, co powoduje zniszczenie siedlisk i zmiany i w krajobrazie. Dlatego przed [odjęciem decyzji o budowie zbiornika należy dokładnie przeanalizować wszystkie korzyści i straty dla środowiska.

Zabiegi melioracyjne pozwalają utrzymać właściwe stosunki wodno – powietrzne w glebach powstrzymując ich degradację.

Degradacje gleb powoduje złe wykorzystanie nawozów i środków ochrony roślin, czy niewłaściwe zabiegi agrotechniczne. Wapnowanie gleb pozwala na utrzymanie odpowiedniego odczynu gleby co zapobiega pobieraniu metali ciężkich przez rośliny.

Budowa i modernizacja dróg wiąże się z lokalnym zaburzeniem stosunków wodnych, przekształceniem powierzchni, hałasem, ale w znacznej mierze przyczynia się do poprawy życia standardów życia mieszkańców.

12. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego Programu.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk – Aktualizacja na lata 2009 – 2013”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy lub modernizacji inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnia ścieków, sieć gazowa a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi, zbiorniki retencyjne. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywołanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Przy realizacji koncepcji budowy zbiorników małej retencji należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. W celu zmniejszenia negatywnego wpływu budowli hydrotechnicznych na ciągłość cieków należy zaprojektować przepławki dla ryb. Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków piętrzenia wody w zbiorniku retencyjnym, należy na etapie opracowywania koncepcji jego budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych. Aby zapobiec eutrofizacji zbiornika należy w obrębie zlewni zbiornika zapewnić budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz tworzyć strefy buforowe co ograniczy spływ substancji biogennych z pól.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków, budowa skrzyżowań wielopoziomowych. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

13. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Programie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk – Aktualizacja na lata 2009 – 2013” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument jest na wysokim stopniu ogólności i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od występowania w rejonie lokalizacji przedsięwzięć, tzw. rejonów wrażliwych, dlatego przy realizacji zaplanowanych działań należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w jak najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy warianty polegające na niezrealizowaniu inwestycji. Brak realizacji inwestycji nie zawsze oznacza, że nie nastąpi żadne oddziaływanie na środowisko, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

14. Streszczenie.

Niniejsza prognoza została opracowana dla Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2009 – 2013 zgodnie z zakresem określonym przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach. Głównym celem tej prognozy jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidywanych w Programie Ochrony Środowiska. W projekcie Programu analizowano przede wszystkim obecny stan środowiska. Zaproponowano cele i działania, zmierzające do poprawy tego stanu oraz metody monitoringu Programu.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano:

- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne),
- zmiany reżimu wodnego i stosunków wodnych (inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne),

Realizacja żadnego z zadań nie pociągnie za sobą oddziaływania transgranicznego. Większość realizowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może mieć negatywne oddziaływania należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie wpływać na środowisko.

Przeprowadzona analiza i ocena pozwala stwierdzić, że generalnie realizacji działań przewidzianych w Programie spowoduje poprawę jakości środowiska.